

Ο ΠΙΝΑΞ ΧΑΡΑΞΕΩΣ

Σε σειρά ολόκληρη μυητικών ταγμάτων, ιδίως όμως στο Τεκτονισμό και Ρόδο-σταυρισμό υπάρχει στο μέσον τού Ναού ο Τάπης. Γνωρίζουμε ότι " ο πίναξ χαράξεως " όπως συνήθως λέγεται ο τάπης σχεδιαζόταν στις Αγγλικές Στοές τού 18ου αιώνα απο τους μαθητές τέκτονες, στο δάπεδο τού Ναού με κιμωλία, αμέσως δε με το κλείσιμο τών εργασιών σβυνόταν. Θεωρείτο επίσης εν μέρει ως απόδειξη τών γνώσεων τού Σεβάσμιου να μπορεί να χαράζει ταχύτατα το σχέδιο αυτό χωρίς να βοηθείται από κάποιο πρότυπο.

Μόλις αργότερα κατέληξαν στην απόφαση να ζωγραφίζουν τον εν λόγω πίνακα μόνιμα πάνω σε ύφασμα και απλά να τον αναπτύσσουν στο δάπεδο πριν απο την έναρξη τών εργασιών, μετά δε το τέλος να τον αναδιπλώνουν (κινητό κόσμημα τής στοάς). Τι ακριβώς λοιπόν είναι ο Ταπης ;

Η απάντηση περικλύει τρεις διαφορετικές όψεις :

- 1) Είναι το " Μέσον τού Ναού "
- 2) Είναι ο " Πίναξ Χαράξεως "
- 3) Είναι ένα " Οικοδομικό Σχέδιο "

Ο Τάπης στο μέσον τού Ναού

Ο τάπης δεν αποτελεί διακοσμητικό στοιχείο, ούτε μέσον επίπλωσης, αλλά αντιπροσωπεύει το κέντρο τού ναού, είναι ένα είδος Ιερού αντικείμενου.

Η παράδοση για το ιερό αυτό σύμβολο είναι αρχαία. Παίζει στις ανατολικές θρησκείες το μέσο αυτό, αναγόμενο σε πνευματικό κέντρο, σημαντικό ρόλο. Στον Τεκτονισμό σαν κέντρο τής στοάς, θεωρείται ως το κέντρο τού Κόσμου. Έχει σκοπό να δείξει ότι ο Σεβάσμιος με την βοήθεια τού πληρώματος τής στοάς, έχει καθήκον να εναρμονίσει κατά το δυνατόν την εδω κάτω Στοά και να την φέρει σε τελειότερη συνάφεια με την Ιδεώδη Στοά. Σημαίνει ότι όπως ο Μ.:Α.:Τ.:Σ.: κατέστρωσε τα σχέδια του εκεί επάνω, έτσι και εδω κάτω και εμείς πρέπει να καταστρώσουμε τα σχέδια μας σε αρμονία και σε απομίμηση τών δικών του σχεδίων, η στοά ως αναπαράσταση τού ανθρώπου έχει στο κέντρο της, στο ιερό τής σκέψεως, το ιερό αυτό αντικείμενο που αποβλέπει να παραστήσει στην σκέψη τού Λόγου σχέδιο, που οι Έλληνες ονόμαζαν " Νοητό Κόσμο ". Έλεγαν ότι από αυτό προήλθαν τα πάντα όσα υπάρχουν στον κόσμο που γνωρίζουμε, ότι το παν έχει σχεδιαστεί εκ των προτέρων και ότι ο κόσμος βρισκόταν στην θεία σκέψη πριν υλοποιηθεί.

Ο Τάπης ως Πίναξ Χαράξεως

Η ανάπτυξη τού τάπητος κατά το επίσημο άνοιγμα τών εργασιών αποτελεί ιεροτελεστία και καθαρά μυητική πράξη. Αυτό δικαιολογεί και την αρχαία συνήθεια το να χαράσσουν οι μαθηταί τα σχετικά σύμβολα με κιμωλία.

Η πρώτη διδασκαλία που πρέπει να λαμβάνει ο μαθητής είναι η ερμηνεία του πίνακα χαράξεως. Αποτελεί πραγματικά σύνοψη και διάταξη των κυριοτέρων συμβολών της Στοάς με σκοπό την συγκέντρωση και τον διαλογισμό του νού του μαθητή πάνω στις κεντρικές έννοιες της μησης. Κυρίως η ερμηνεία αυτή ξετυλίγεται γύρω από τους γενικούς κανόνες της Ηθικής, και συνήθως εκεί παραμένει. Σπάνια καταβάλλεται όπως και θα έπρεπε μέριμνα όπως η φαινομενική σκοτεινότητα των συμβόλων του τάπητα οδηγήσει σε βαθύτερη έρευνα και εισέλθει ο μαθητής στον δρόμο της ανευρέσεως γενικότερων αναλογιών και ανταποκρίσεων. Στην πραγματικότητα όμως ο τάπητας υποσημαίνει πληθώρα παλαιών αληθειών, βάσει της παραδόσεως, τις οποίες οι μαθηταί ελάχιστα διστάζουν. Παρέχει στους Αδελφούς ένα σχέδιο εργασίας, δείχνει τον δρόμο και τον σκοπό που πρέπει να ακολουθούν από πνευματικής πλευράς. Δεν πρόκειται για εικονική αναπαράσταση επάνω σε αυτόν εργαλείων και συμβόλων τυχαία συγκεντρωμένων, αλλά για μια βαθμιαία εργασία που έχει να εκτελέσει μέσα του ο νεομυηθείς τέκτων. Ακόμη και αν κάποτε λόγω λαθεμένης αντιγραφής παρουσιάζεται κάποια ακαταστασία επάνω στο σχέδιο, υπάρχει το πλήθος του υλικού από το οποίο είναι δυνατό να βγούν σπουδαία συμπεράσματα καθώς και οι κεντρικές γραμμές. Η έρευνα πολλών τάπητων δίνει την διαπίστωση ότι αυτοί παρουσιάζουν δυο περιοχές ή δυο ρεύματα. Παρόλα αυτά δεν είναι φρόνιμο να μιλήσει κανείς για πόλωση γιατί συνήθως οι πίνακες χαράξεως εμφανίζουν μια κυκλοφορία εννοιών.

Παρακάτω αναφέρονται δέκα βασικές αρχές (κατηγορίες) κατά τον Αριστοτέλη, γιατί αυτές διαδραματίζουν, τόσο στους Πυθαγορείους όσο και στο Τεκτονισμό σημαντικό ρόλο και αποτελούν μια από τις κλειδές για την κατανόηση των Πινάκων Χαράξεως.

Για διευκόλυνση της οπτικής σύγκρισης τοποθετήθηκαν σε δυο σειρές και μάλιστα κατά τον τρόπο που εμφανίζονται στους Τεκτονικούς Τάπητες.

1. Άπειρο ↔ Πεπερασμένο
2. Άρτιο ↔ Περιττό
3. Πολλότητα ↔ Μονάς
4. Αριστερό ↔ Δεξιό
5. Γυναίκα ↔ Άνδρας
6. Κίνηση ↔ Στάση
7. Καμπύλο ↔ Ευθύ
8. Σκότος (Σελήνη) ↔ Φως (Ήλιος)
9. Κακό ↔ Καλό
10. Παραλληλόγραμμο ↔ Τετράγωνο

Για την τεκτονική παράδοση οι ανωτέρω κατηγορίες επεκτείνονται αντίστοιχα και εμφανίζονται και άλλοι παραλληλισμοί όπως :

Ακατέργαστος Λίθος ↔ Κυβικός λίθος

Αριστερή στήλη **B.** ↔ Δεξιά στήλη **J.**

Υδροστάθμη ↔ Νήμα τής στάθμης

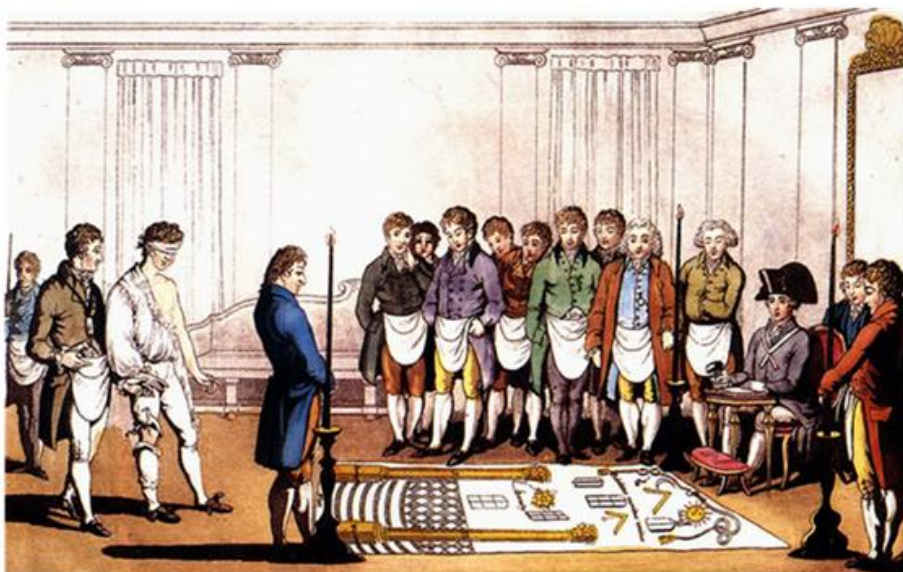
Ο Τάπης ως οικοδομικό σχέδιο

Η παράδοση ως οικοδομικό σχέδιο έχει χαθεί σχεδόν ολοσχερώς αν και για τον επαγγελματικό Τεκτονισμό αποτελεί στοιχείο μεγάλης σημασίας.

Ο Πίναξ αυτός είναι μια ουσιώδης γέφυρα μεταξύ τεκτονικής και πυθαγορείου παραδόσεως. Στις αρχαίες τεκτονικές στοές δεν γινόταν απλά λόγος περι φιλοσοφικών προβλημάτων ή έστω και επί εσωτερικών εννοιών, αλλά στην πραγματικότητα αναζητούσαν τις ιδιότητες των αριθμών και τις σχέσεις μεταξύ των, με σκοπό όχι αποκλειστικά την εύρεση αρχιτεκτονικών αρμονιών, αλλά ανωτέρων ανταποκρίσεων που ήταν σχετικές με τις αρμονίες τής φύσεως και του κόσμου.

Στον πρωταρχικό τεκτονισμό υπήρχε η έννοια ενός "τόπου" τού οποίου η θέση τηρούνταν αυστηρά μυστική γιατί αυτός καθιστούσε γνωστούς ακριβώς τους αριθμούς και τις σχέσεις, παραπέρα δε περιέκλειε μια συμβολική που ανταποκρινόταν προς τις Πυθαγόρειες αρμονικές δοξασίες.

Η γνώση τού μυστικού αυτού παρέχει όχι μόνον εκπληκτικές σειρές αρχαίων οικοδομικών μέτρων αλλά και αριθμητικές σχέσεις που μπορούν να εφαρμοσθούν στην Κρυσταλλογραφία και όσον και αν φαίνεται εκπληκτικό και στην Αστρονομία.

ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ ΧΑΡΑΞΕΩΣ (ΤΑΠΗΤΕΣ)

